DECIZII

DECIZIA DE PUNERE ÎN APLICARE (UE) 2018/71 A COMISIEI

din 12 decembrie 2017

de derogare, în ceea ce privește producerea și vânzarea angro de energie electrică în Țările de Jos, de la aplicarea Directivei 2014/25/UE a Parlamentului European și a Consiliului privind achizițiile efectuate de entitățile care își desfășoară activitatea în sectoarele apei, energiei, transporturilor și serviciilor poștale și de abrogare a Directivei 2004/17/CE

[notificată cu numărul C(2017) 8339]

(Numai textul în limba neerlandeză este autentic)

(Text cu relevanță pentru SEE)

COMISIA EUROPEANĂ,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene,

având în vedere Directiva 2014/25/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 26 februarie 2014 privind achizițiile efectuate de entitățile care își desfășoară activitatea în sectoarele apei, energiei, transporturilor și serviciilor poștale și de abrogare a Directivei 2004/17/CE ([1]), în special articolul 35 alineatul (3),

având în vedere cererea transmisă prin e-mail la 30 ianuarie 2017 de DONG Energy A/S (DONG) ([2]), Eneco B.V. (Eneco) și N.V. Nuon Energy (Nuon) (denumite în continuare „solicitantele”),

după consultarea Comitetului consultativ pentru achiziții publice,

întrucât:

1. FAPTELE

(1) La 30 ianuarie 2017, DONG, Eneco și Nuon au transmis Comisiei, prin e-mail, o cerere formulată în temeiul articolului 35 din Directiva 2014/25/UE (denumită în continuare „cererea”).

(2) Cererea transmisă de DONG, Eneco și Nuon, care sunt considerate drept entități contractante în sensul articolului 4 din Directiva 2014/25/UE, vizează, astfel cum se descrie în cerere, „piața de producere și vânzare angro a energiei electrice”.

(3) Solicitantele sunt „întreprinderi publice” în sensul directivei, deoarece sunt controlate în ultimă instanță de autorități naționale, regionale sau locale:

(a) DONG face parte din grupul DONG Energy. 50,4 % din acțiunile societății-mamă de cel mai înalt rang a DONG Energy sunt deținute în prezent de către Regatul Danemarcei, care deține controlul exclusiv. Până de curând, Regatul Danemarcei a deținut controlul în comun cu Goldman Sachs ([3]), însă, în cadrul unei oferte publice inițiale, care a avut loc la 9 iunie 2016, Regatul Danemarcei și-a redus participația de la 58,8 %, dar a dobândit controlul exclusiv asupra DONG. În conformitate cu un acord politic la care s-a ajuns cu majoritate de voturi în parlamentul danez, Regatul Danemarcei își va menține participația majoritară cel puțin până în 2020.

(b) Eneco este controlată de către Eneco Holding B.V. Acțiunile Eneco Holding B.V. sunt deținute de către 53 de municipalități, localizate în mare parte în provinciile neerlandeze Olanda de Sud, Olanda de Nord, Utrecht și Frizia.

(c) Acțiunile Nuon sunt deținute de către Vattenfall AB. Vattenfall AB este o societate necotată, deținută în proporție de 100 % de către statul suedez.

([1]) JO L 94, 28.3.2014, p. 243.

([2]) Aceasta include activitățile întreprinse de:
1. (Filialele societății) DONG Energy Wind Power A/S, care este o filială indirectă deținută în proporție de 100 % de DONG. Această entitate este, de asemenea, cea care depune în mod oficial cererea de derogare în numele DONG.
2. DONG Energy Netherlands B.V., care deține în mod indirect o participație de 50 % în cadrul centralei electrice Enecogen.

([3]) A se vedea cazul COMP/M.7068.

(4) Întrucât cererea nu a fost însoțită de o poziție adoptată de o autoritate națională independentă în sensul articolului 35 alineatul (2) din Directiva 2014/25/UE, Comisia a informat autoritățile neerlandeze cu privire la cerere și a solicitat, de asemenea, informații suplimentare prin e-mailul din 24 martie 2017. Răspunsul la cererea de informații a fost transmis de autoritățile neerlandeze prin e-mail la 19 iunie 2017. Răspunsul a fost considerat incomplet și acest lucru a determinat Comisia să solicite clarificări suplimentare la 27 iulie 2017, pe care autoritățile neerlandeze le-au furnizat la 25 septembrie 2017.

(5) Dat fiind faptul că răspunsurile la cererea de informații nu au fost primite în termenul stabilit de Comisie, termenul-limită pentru luarea unei decizii a fost suspendat în perioada dintre expirarea termenului stabilit în cererea de informații (17 aprilie 2017) și primirea informațiilor complete (25 septembrie 2017), prin urmare, noul termen pentru adoptarea unei decizii a Comisiei a devenit 12 decembrie 2017.

2. **CADRUL JURIDIC**

(6) Directiva 2014/25/UE se aplică atribuirii de contracte pentru desfășurarea de activități legate de producerea și vânzarea angro a energiei electrice, cu excepția cazului în care activitățile menționate fac obiectul unei derogări în temeiul articolului 34 din directiva respectivă.

(7) Articolul 34 din Directiva 2014/25/UE prevede că acele contracte destinate să permită desfășurarea unei activități din domeniul de aplicare al directivei nu fac obiectul directivei în cazul în care, în statul membru în care este desfășurată, activitatea este expusă direct concurenței pe piețe la care accesul nu este restricționat. Expunerea directă la concurență se evaluează pe baza unor criterii obiective, ținându-se seama de caracteristicile specifice ale sectorului în cauză.

3. **EVALUAREA**

3.1. **Accesul liber pe piață**

(8) Accesul este considerat nerestricționat în cazul în care statul membru a implementat și a pus în aplicare legislația Uniunii relevantă privind deschiderea totală sau parțială a unui anumit sector. Actele legislative în cauză sunt enumerate în anexa III la Directiva 2014/25/UE. În cazul sectorului energiei electrice, legislația la care se face trimitere este Directiva 2009/72/CE a Parlamentului European și a Consiliului ([1]).

(9) Țările de Jos au transpus Directiva 2009/72/CE în legislația națională prin Legea neerlandeză privind energia electrică din 1998 ([2]) (*Elektriciteitswet*). În consecință, și în conformitate cu articolul 34 alineatul (1), este oportun ca accesul la piață să fie considerat nerestricționat pe întreg teritoriul Țărilor de Jos.

3.2. **Expunerea directă la concurență**

(10) Expunerea directă la concurență ar trebui evaluată pe baza mai multor indicatori, niciunul dintre aceștia nefiind decisiv în sine. În ceea ce privește piețele vizate de prezenta decizie, cota principalilor actori pe o anumită piață este un criteriu care ar trebui luat în considerare. Ținând seama de caracteristicile piețelor vizate, ar trebui luate în considerare, de asemenea, alte criterii suplimentare.

(11) Prezenta decizie nu aduce atingere aplicării normelor în materie de concurență și altor domenii ale dreptului Uniunii. În special, criteriile și metodologia utilizate pentru evaluarea expunerii directe la concurență în temeiul articolului 34 din Directiva 2014/25/UE nu sunt neapărat identice cu cele utilizate pentru efectuarea unei evaluări în temeiul articolului 101 sau al articolului 102 din tratat sau în temeiul Regulamentului (CE) nr. 139/2004 ([3]). Acest punct a fost confirmat, de asemenea, de Tribunal într-o hotărâre recentă ([4]).

([1]) Directiva 2009/72/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 13 iulie 2009 privind normele comune pentru piața internă a energiei electrice și de abrogare a Directivei 2003/54/CE (JO L 211, 14.8.2009, p. 55).
([2]) Wet van 12-7-2012, Stb. 2012, 334 en Inwerkingtredingsbesluit van 12-7-2012, Stb. 2012, 336.
([3]) Regulamentul (CE) nr. 139/2004 al Consiliului din 20 ianuarie 2004 privind controlul concentrărilor economice între întreprinderi [Regulamentul (CE) privind concentrările economice] (JO L 24, 29.1.2004, p. 1).
([4]) Hotărârea din 27 aprilie 2016, Österreichische Post AG/Comisia, T-463/14, EU:T:2016:243, punctul 28.

(12) Ar trebui să se rețină că scopul prezentei decizii este de a stabili dacă serviciile la care se referă cererea sunt expuse unui nivel de concurență (pe piețe la care accesul nu este restricționat în sensul articolului 34 din Directiva 2014/25/UE) care să asigure, chiar și în absența disciplinei impuse de normele detaliate privind achizițiile publice stabilite de Directiva 2014/25/UE, că achizițiile publice necesare pentru desfășurarea activităților respective vor fi efectuate în mod transparent și nediscriminatoriu, pe baza unor criterii care să permită cumpărătorilor să identifice soluția cea mai avantajoasă, în ansamblu, din punct de vedere economic. În acest context, este important să se rețină că, pe piața vizată, nu toți actorii de pe piață sunt supuși normelor privind achizițiile publice ([1]). Prin urmare, societățile care nu sunt supuse normelor menționate, atunci când acționează pe piețele respective, au posibilitatea să exercite presiune concurențială asupra actorilor de pe piață care sunt supuși normelor privind achizițiile publice.

3.2.1. *Definirea pieței produsului*

(13) În conformitate cu cazul precedent al Comisiei, COMP M.4110 E.ON – ENDESA, din 25 aprilie 2006 ([2]), următoarele piețe relevante ale produsului se pot distinge în sectorul energiei electrice: (i) producerea și vânzarea angro; (ii) transportul; (iii) distribuția; și (iv) vânzarea cu amănuntul. Deși unele dintre aceste piețe pot fi subdivizate în continuare, până în prezent, practica anterioară a Comisiei ([3]) a respins distincția dintre piața de producere a energiei electrice și piața vânzării angro a energiei electrice, deoarece producerea energiei electrice în sine reprezintă doar un prim pas în lanțul valoric, însă volumele de energie electrică produse sunt comercializate prin intermediul pieței angro.

(14) Cererea formulată de DONG, Eneco și Nuon se referă la producerea și vânzarea angro a energiei electrice.

(15) Autoritatea pentru Consumatori și Piețe din Țările de Jos (*Autoriteit Consument & Markt* – ACM) a considerat că piața de producere și vânzare angro a energiei electrice include producerea energiei atât din surse convenționale, cât și din surse regenerabile ([4]). În acest caz, ACM a constatat că energia eoliană face parte din piața de vânzare angro și producere a energiei electrice ([5]). Aceasta a adăugat că energia electrică produsă de vânt se comercializează pe aceleași piețe ca energia electrică obținută din alte surse ([6]). Prin urmare, ACM a decis să nu facă o evaluare separată în ceea ce privește vânzarea angro a energiei eoliene.

(16) Solicitantele consideră că situația energiei electrice din surse regenerabile din Țările de Jos este diferită de situația din Germania și, respectiv, din Italia. Potrivit solicitantelor, energia electrică din surse regenerabile în Țările de Jos este supusă forțelor pieței și, prin urmare, este interschimbabilă cu energia electrică din surse convenționale. În acest sens, solicitantele consideră că toate societățile din domeniul energiei active în Țările de Jos au o societate comercială. Activitățile de tranzacționare ale societăților comerciale sunt utilizate pentru a obține energie electrică din producția proprie și de pe piață, astfel încât acestea să își îndeplinească obligațiile față de clienții lor de pe piața cu amănuntul. În acest portofoliu de tranzacționare, energia electrică din surse regenerabile este complet interschimbabilă cu energia electrică din surse convenționale. În cazul în care societățile comerciale obțin energie electrică de pe piață, acestea achiziționează energie electrică la bursa de energie electrică, dar și prin încheierea de acorduri bilaterale, cum ar fi contractele de achiziție de energie electrică. Societățile comerciale încheie contracte de achiziție de energie electrică cu producătorii de energie electrică din surse convenționale, precum și cu producătorii de energie electrică din surse regenerabile. Societățile comerciale ale societăților din domeniul energiei concurează în ceea ce privește vânzarea contractelor de achiziție de energie electrică cu producătorii de energie electrică din surse regenerabile, care vând energie electrică participanților la piață. Operatorul sistemului de transport (OST) nu achiziționează energie din surse regenerabile. Prin urmare, potrivit solicitantelor, producția de energie electrică din surse regenerabile este supusă într-adevăr forțelor pieței, ceea ce înseamnă că nu este necesar să se respecte normele europene privind achizițiile publice.

(17) În opinia solicitantelor, cadrul juridic pentru producătorii de energie electrică din surse convenționale este similar cu cel pentru producătorii de energie electrică din surse regenerabile. Solicitantele consideră că singura diferență semnificativă este subvenția primită de producătorii de energie electrică din surse regenerabile, care este destinată să compenseze diferența dintre costul energiei electrice din surse regenerabile și prețul pieței. Sistemul de subvenționare care se aplică în Țările de Jos este cunoscut sub denumirea *Stimulering Duurzame Energieproductie* (SDE+).

([1]) În conformitate cu cererea, doar Delta, DONG, EDF, Eneco și Nuon sunt entități contractante în sensul articolului 4 din Directiva 2014/25/UE și sunt, prin urmare, supuse normelor privind achizițiile publice.
([2]) Cazul COMP/M.4110 – E.ON/ENDESA din 25 aprilie 2006, punctele 10 și 11, p. 3.
([3]) Cazul COMP/M.3696 – E.ON/MOL din 21 ianuarie 2005, punctul 223, cazul COMP/M.5467 – RWE/Essent din 23 iunie 2009, punctul 23.
([4]) Decizia ACM în cazul nr. 6015 Nuon/Essent din 21 mai 2007, punctul 53.
([5]) Nuon/Essent, punctele 14 și 174.
([6]) În plus, ACM a luat notă de faptul că – pentru consumatorii finali – sursa exactă a energiei electrice nu mai este detectabilă. Poate exista un anumit grad de trasabilitate în raport cu garanțiile de origine – dar sursa energiei electrice propriu-zise pe care o achiziționează consumatorii (finali) rămâne nedetectabilă.

(18) În 2012, Comisia a emis decizii de derogare cu privire la pieţele energiei electrice din Germania şi Italia ([1]). În cazul Germaniei, Comisia a considerat că „producerea şi comercializarea energiei electrice reglementate de Legea privind EEG" nu face parte din „piaţa pentru producerea şi prima vânzare a energiei electrice din surse convenţionale", deoarece „EEG nu este în mod normal vândută direct pe piaţa angro, ci este mai întâi cumpărată de operatorii de sisteme de transport la un tarif stabilit prin lege". În mod similar, în cazul Italiei, Comisia a considerat că piaţa pentru „producerea şi vânzarea angro a energiei electrice din surse regenerabile" este separată de „piaţa pentru producerea şi vânzarea angro a energiei electrice din surse convenţionale", deoarece „vânzarea energiei electrice din surse regenerabile care face obiectul mecanismelor CIP6 şi FIT se face în mare parte prin intermediul operatorului de servicii energetice". Principalele motive care au stat la baza acestei distincţii făcute de Comisie au fost, în esenţă, vânzarea de către producătorii de energie electrică din surse regenerabile a producţiei lor către o entitate care nu operează pe piaţă (Operatorul sistemului de transport – OST în Germania şi Gestore dei Servizi Energetici – GSE în Italia). Consideraţii suplimentare prezentate în aceste două cazuri precedente au fost: (i) alimentarea prioritară cu energie electrică din surse regenerabile; (ii) un tarif stabilit prin lege. Comisia a remarcat că, prin urmare, în Germania şi Italia, producţia din surse regenerabile nu a fost supusă forţelor pieţei.

(19) În cazul de faţă, producătorii de energie electrică din surse regenerabile vând energia electrică pe care o produc direct pe piaţa angro, în concurenţă cu producătorii de energie electrică din surse convenţionale.

(20) În plus, Legea neerlandeză privind energia electrică nu impune să se acorde prioritate alimentării cu energie electrică din surse regenerabile. Accesul prioritar pentru energia din surse regenerabile este prevăzut în normele privind managementul congestiilor şi se aplică numai în cazul unei congestii în reţea. Cu toate acestea, se remarcă faptul că în ultimii ani nu au existat probleme legate de managementul congestiilor în Ţările de Jos.

(21) Singurul element comun cu precedentele din Germania şi Italia este legat de tariful fixat prin lege. Totuşi, ar trebui menţionat că chiar şi acest element prezintă diferenţe semnificative faţă de aceste două precedente. În acest sens, Comisia remarcă faptul că alocarea subvenţiei SDE+ este expusă concurenţei printr-un proces de licitaţie care disciplinează comportamentul producătorilor de energie electrică din surse regenerabile în ceea ce priveşte politica lor în domeniul achiziţiilor ([2]). Într-adevăr, în temeiul regimului de subvenţionare SDE+, proiectele care implică diferite tehnologii în domeniul surselor regenerabile de energie trebuie să concureze pentru o sumă predeterminată acordată din fondurile disponibile. Concurenţa respectivă este neutră din punct de vedere tehnologic. Proiectele şi/sau tehnologiile care prezintă oferta cu cel mai mic preţ vor primi primele o subvenţie, până când se epuizează fondurile disponibile pentru subvenţionare. Aşadar, sistemul neerlandez SDE+ încurajează ofertele competitive, în timp ce concurenţii încearcă să îşi reducă la minimum costurile (de unde decurge şi valoarea subvenţiei).

(22) Prin urmare, având în vedere consideraţiile de mai sus, producătorii de energie electrică din surse regenerabile din Ţările de Jos sunt supuşi unor constrângeri concurenţiale.

(23) Ţinând cont de caracteristicile specifice de mai sus ale pieţei neerlandeze a energiei electrice, în scopul evaluării condiţiilor prevăzute la articolul 34 alineatul (1) din Directiva 2014/25/UE şi fără a aduce atingere dreptului concurenţei, piaţa relevantă a produsului este definită drept piaţa pentru producerea şi vânzarea angro a energiei electrice atât din surse convenţionale, cât şi din surse regenerabile.

3.2.2. *Definirea pieţei geografice*

(24) Conform cererii, solicitarea se referă la activităţi care au loc pe teritoriul Ţărilor de Jos.

(25) În decizia sa cu privire la cazul *RWE/Essent* ([3]), Comisia a considerat că domeniul de aplicare geografic al pieţei a fost fie egal cu Germania şi Ţările de Jos (în afara orelor de vârf) şi naţional (în orele de vârf), fie naţional (pentru toate orele) – şi anume în funcţie de diferenţierea suplimentară, care s-a făcut între orele de vârf şi intervalul din afara orelor de vârf ([4]).

([1]) Decizia de punere în aplicare 2012/218/UE a Comisiei din 24 aprilie 2012 de derogare, în ceea ce priveşte producerea şi vânzarea angro de energie electrică din surse convenţionale în Germania, de la aplicarea Directivei 2004/17/CE a Parlamentului European şi a Consiliului de coordonare a procedurilor de atribuire a contractelor de achiziţii în sectoarele apei, energiei, transporturilor şi serviciilor poştale (JO L 114, 26.4.2012, p. 21) şi Decizia de punere în aplicare 2012/539/UE a Comisiei din 26 septembrie 2012 de derogare a producţiei şi vânzării angro de energie electrică produsă din surse convenţionale în macrozona nord şi în macrozona sud din Italia de la aplicarea Directivei 2004/17/CE a Parlamentului European şi a Consiliului de coordonare a procedurilor de atribuire a contractelor de achiziţii în sectoarele apei, energiei, transporturilor şi serviciilor poştale şi de modificare a Deciziei 2010/403/UE a Comisiei (JO L 271, 5.10.2012, p. 4).

([2]) Sistemul de subvenţionare SDE+ a fost considerat ca fiind compatibil cu normele UE privind ajutoarele de stat în 2015, întrucât limitează la minimum denaturarea concurenţei – a se vedea SA.39399 (2015/N).

([3]) Cazul COMP/M.5467, C(2009) 5177.

([4]) RWE/Essent, punctul 32.

(26) ACM a observat în cazul *Nuon-Reliant* că piața pentru producerea și vânzarea angro a energiei electrice este cel puțin națională în privința domeniului de aplicare ([1]). ACM a luat în considerare presiunea concurențială a importurilor. ACM a observat că piața geografică pentru intervalul din afara orelor de vârf acoperă cel puțin Țările de Jos și Germania ([2]). Totuși, ACM a remarcat că, în condițiile unei cereri ridicate, presiunea concurențială a importurilor a fost restricționată din cauza capacității limitate de interconectare. ACM a observat că există o corelație limitată între prețurile din Țările de Jos și cele din Germania.

(27) ACM a făcut referire la indicații conform cărora piața geografică ar putea depăși nivelul național și în timpul orelor de vârf. ACM a previzionat că acesta ar fi cazul dacă s-ar extinde capacitatea de import efectiv disponibilă la cel puțin 6 500 MW ([3]). Piața respectivă ar include, pe lângă Țările de Jos, și Germania sau Belgia. În plus, dacă ar exista o piață pentru „orele de vârf maxim" (chestiune pe care ACM a lăsat-o deschisă în cele din urmă) ([4]), piața geografică ar include cel puțin Țările de Jos și Germania în cazul în care capacitatea de import efectiv disponibilă ar fi extinsă la cel puțin 8 250 MW ([5]).

(28) De la decizia în cazul *Nuon/Essent*, au existat diferite proiecte care au avut ca scop creșterea capacității de interconectare către și dinspre Țările de Jos. Cablul NorNed dintre Norvegia și Țările de Jos funcționează din 2008 cu o capacitate de 700 MW. Cablul BritNed dintre Regatul Unit și Țările de Jos funcționează din 2011 cu o capacitate de 1 000 MW. Alte câteva proiecte sunt în curs de realizare:

Granița	Linie de interconexiune	Capacitate (MW)	Anul construcției
Germania	Doetinchem-Wesel (nou)	1 500	2016 (intrare în funcțiune în 2018)
Germania	Meeden-Diele (extindere)	500	2018
Danemarca	COBRA	700	2019
Belgia	Kreekrak-Zandvliet	700-900	2021

(29) Este probabil ca creșterea semnificativă a capacității de interconectare dintre Țările de Jos și țările învecinate să fi avut un impact favorabil asupra concurenței pe piața neerlandeză a producției de energie electrică.

(30) Comisia ia act de importanța crescândă a importurilor pe piața neerlandeză de producere și vânzare angro a energiei electrice și consideră că, în scopul evaluării condițiilor prevăzute la articolul 34 alineatul (1) din Directiva 2014/25/UE și fără a aduce atingere legislației în domeniul concurenței, piața de producere și vânzare angro a energiei electrice trebuie considerată ca fiind cel puțin națională în privința domeniului de aplicare.

3.2.3. *Analiza pieței*

(a) Cote de piață

(31) În deciziile anterioare ([6]), Comisia a considerat că, în ceea ce privește piața de producție și de vânzare cu ridicata a energiei electrice, este relevantă cota cumulată de piață a celor mai mari trei întreprinderi. Totuși, dat fiind faptul că nu toți actorii de pe piață sunt supuși normelor privind achizițiile publice, analiza se concentrează pe poziția pe piață a actorilor individuali de pe piață care sunt supuși normelor privind achizițiile publice și pe constrângerile concurențiale impuse acestora. Alte măsuri de concentrare pot fi, de asemenea, considerate relevante.

([1]) Decizia ACM în cazul 5098/E.ON–NRE; Decizia ACM în cazul 3386/Nuon – Reliant Energy Group.
([2]) „Documentul de viziune [referitor la] concentrările [de pe] piețele energiei", publicat în noiembrie 2006 de autoritatea neerlandeză în domeniul concurenței (NMa), punctul 139.
([3]) *Idem*, punctul 139.
([4]) *Idem*, punctele 29, 72 și o definiție anterioară în cazul Nuon/Reliant, la nota de subsol 4: „Vârf maxim înseamnă energia electrică necesară în zilele lucrătoare între orele 8.00 și 20.00."
([5]) *Idem*, punctul 139. Nuon/Essent, punctul 91.
([6]) Decizia de punere în aplicare 2012/218/UE și Decizia de punere în aplicare 2012/539/UE.

(32) Biroul Central de Statistică din Țările de Jos (*Centraal Bureau voor de Statistiek*, denumit în continuare CBS) a emis, în februarie 2015, un raport referitor la piața energiei electrice din Țările de Jos ([1]). Potrivit raportului, capacitatea instalată în Țările de Jos a fost de aproximativ 31,5 GW, din care 20,1 GW reprezenta capacitate instalată centralizată, iar 11,5 GW reprezenta capacitate instalată descentralizată. Producția centrală este definită ca fiind producția de energie electrică prin centrale termice sau nucleare care furnizează direct rețelei de înaltă tensiune. Toate celelalte moduri de producere a energiei electrice se numesc producție descentralizată, incluzând energia produsă prin instalații termice, energia eoliană, energia hidraulică și energia solară.

Tabelul 1

Capacitatea instalată (MW și numărul instalațiilor) în 2012, 2013 și 2014

	2012 (MW)	2012 (număr)	2013 (MW)	2013 (număr)	2014 (MW)	2014 (număr)
Centralizată	19 025	48	20 132	50	21 515	49
Descentralizată	10 905	6 405	11 408	6 451	11 799	6 445
Total	**29 930**	**6 453**	**31 540**	**6 501**	**33 314**	**6 494**

(*Sursa:* CBS.)

(33) Solicitantele prezintă, de asemenea, propriile cifre de producție, inclusiv defalcarea între producția din surse convenționale și cea din surse regenerabile. Tabelul arată că producția totală a scăzut ușor, în timp ce cotele DONG și Eneco în producția totală au crescut ușor. Producția totală realizată de Nuon a rămas relativ stabilă. Solicitantele dețin o cotă combinată aproximativă de mai puțin de 20 % din producția totală. Cota lor de piață combinată nu diferă în mod semnificativ între producția de energie electrică din surse convenționale și cea din surse regenerabile.

Tabelul 2

Producția de energie electrică din surse regenerabile și din surse convenționale (milioane MWh), 2011-2015 (provizoriu) ([1])**, cotele de piață între paranteze**

Producție	2011	2012	2013	2014	2015
Producție	*113 000*	*102 500*	*100 900*	*103 400*	*109 600*
Dong	500 (0,5 %)	600 (0,6 %)	500 (0,5 %)	1 300 (1,2 %)	1 300 (1,2 %)
Eneco	1 500 (1,3 %)	2 200 (2,2 %)	1 500 (1,5 %)	2 600 (2,5 %)	4 900 (4,4 %)
Nuon	13 400 (11,9 %)	13 100 (12,8 %)	17 100 (17 %)	13 900 (13,4 %)	13 700 (12,5 %)
Altele	97 500 (86,3 %)	86 600 (84,5 %)	81 800 (81 %)	85 700 (82,8 %)	89 700 (81,8 %)
Surse convenționale	*101 000*	*90 000*	*88 900*	*91 600*	*96 400*
Dong	[…] (*)	[…]	[…]	[…]	[…]
Eneco	[…]	[…]	[…]	[…]	[…]
Nuon	[…]	[…]	[…]	[…]	[…]
Altele	86 900 (86,1 %)	75 500 (83,9 %)	71 400 (80,3 %)	75 900 (82,9 %)	79 400 (82,3 %)

([1]) Centraal Bureau voor de Statistiek, *Elektriciteit in Nederland*, februarie 2015; consultați https://www.cbs.nl/nl-nl/publicatie/2015/07/elektriciteit-in-nederland.

Producție	2011	2012	2013	2014	2015
Surse regenerabile	*12 000*	*12 500*	*12 000*	*11 800*	*13 200*
Dong	[…]	[…]	[…]	[…]	[…]
Eneco	[…]	[…]	[…]	[…]	[…]
Nuon	[…]	[…]	[…]	[…]	[…]
Altele	10 600 (88,4 %)	11 100 (88,5 %)	10 400 (86,4 %)	9 800 (82,7 %)	10 300 (77,9 %)

(*) Informații confidențiale.
([1]) http://statline.cbs.nl/Statweb/publication/?DM=SLNL&PA=00377&D1=a&D2=701,712,714-715,718,729,731-732&HDR=G1&STB=T&VW=T (*sursa:* CBS).

(34) Date suplimentare au fost furnizate de către autoritățile neerlandeze la 25 septembrie 2017. Acestea sunt prezentate pe scurt în tabelul de mai jos.

Operatorul	Cota de piață	2013	2014	2015
Delta	Producție: Capacitate:	[…]	[…]	[…]
DONG	Producție: Capacitate:	[…]	[…]	[…]
EDF	Producție: Capacitate:	[…]	[…]	[…]
Eneco	Producție: Capacitate:	[…]	[…]	[…]
NUON	Producție: Capacitate:	[…]	[…]	[…]

(35) Datele furnizate atât de solicitante ([1]), cât și de autoritățile neerlandeze arată că alți producători de energie electrică, care împreună au o cotă de piață cumulativă cuprinsă între aproximativ 70 % și 80 %, nu sunt supuși dispozițiilor legii privind achizițiile publice.

(36) Scopul prezentei decizii este de a stabili dacă serviciile de producere și vânzare angro de energie electrică sunt expuse unui nivel de concurență (pe piețe la care accesul este liber) care să asigure că, chiar și în absența disciplinei impuse de normele detaliate privind achizițiile prevăzute în Directiva 2014/25/UE, achizițiile pentru desfășurarea activităților vizate vor fi realizate în mod transparent, nediscriminatoriu și pe baza unor criterii care să permită entității contractante să identifice soluția cea mai avantajoasă, în ansamblu, din punct de vedere economic.

(37) În ceea ce privește producția și vânzarea angro de energie electrică, se poate considera că aspectele de mai sus indică expunerea directă la concurență a actorilor de pe piață care se află sub incidența dispozițiilor legislative referitoare la achiziții.

([1]) În conformitate cu cererea, secțiunea 5.2.3.

(b) Alți factori

(38) Nivelul importurilor în Țările de Jos reprezintă 28 % din totalul aprovizionării și consumului. Acesta este mai mare decât nivelul importurilor de energie electrică în Italia (13,4 %), de exemplu, la momentul la care a fost evaluată piața italiană de producție a energiei electrice ([1]). Comisia a constatat că respectivele importuri au avut un efect proconcurențial și se vor îmbunătăți în viitor numai pe măsură ce va fi disponibilă o capacitate de interconectare suplimentară. Amploarea importurilor pe piața neerlandeză întărește concluzia că entitățile contractante care operează pe piața neerlandeză de producție a energiei electrice sunt expuse concurenței.

(39) Gradul de lichiditate al pieței angro, după cum a fost analizat de către autoritatea națională de concurență, ACM ([2]), și funcționarea pieței de echilibrare neerlandeze nu se opun concluziei conform căreia entitățile contractante care operează pe piața neerlandeză de producție sunt expuse concurenței.

4. **CONCLUZII**

(40) Având în vedere factorii examinați mai sus, condiția expunerii directe la concurență prevăzută la articolul 34 din Directiva 2014/25/UE ar trebui considerată îndeplinită în cazul entităților contractante din sectorul neerlandez al producerii și vânzării angro a energiei electrice.

(41) În plus, întrucât condiția de acces nerestricționat la piață se consideră a fi îndeplinită, Directiva 2014/25/UE nu ar trebui să se aplice atunci când entitățile contractante atribuie contracte al căror scop este să permită producerea și vânzarea angro de energie electrică în Țările de Jos și nici atunci când aceste entități organizează concursuri în vederea exercitării unei astfel de activități în respectiva zonă geografică.

(42) Prezenta decizie se bazează pe situația de drept și de fapt din perioada ianuarie 2017-noiembrie 2017, așa cum reiese din informațiile transmise de către solicitante și de către autoritățile neerlandeze. Aceasta poate fi revizuită în cazul în care nu mai sunt îndeplinite condițiile pentru aplicabilitatea articolului 34 din Directiva 2014/25/UE, în urma modificării semnificative a situației de drept sau de fapt.

(43) Se reamintește faptul că articolul 16 din Directiva 2014/23/UE a Parlamentului European și a Consiliului ([3]) prevede o scutire de la aplicarea directivei respective pentru concesiuni atribuite de entitățile contractante dacă, în statul membru în care sunt executate concesiunile, s-a stabilit conform articolului 35 din Directiva 2014/25/UE că activitatea este expusă direct concurenței în conformitate cu articolul 34 din respectiva directivă. Deoarece s-a concluzionat că activitatea de producere și vânzare angro a energiei electrice este supusă concurenței, contractele de concesiune al căror scop este să permită desfășurarea acestor activități în Țările de Jos vor fi excluse din domeniul de aplicare al Directivei 2014/23/UE.

(44) Măsurile prevăzute de prezenta decizie sunt conforme cu avizul Comitetului consultativ pentru achiziții publice,

ADOPTĂ PREZENTA DECIZIE:

Articolul 1

Directiva 2014/25/UE nu se aplică contractelor atribuite de entitățile contractante și care sunt menite să permită desfășurarea producției și a vânzării angro de energie electrică în Țările de Jos.

([1]) Decizia 2010/403/UE a Comisiei din 14 iulie 2010 de derogare, în ceea ce privește producția și vânzarea angro de energie electrică din macrozona nord a Italiei, precum și vânzarea cu amănuntul de energie electrică către consumatorii finali racordați la rețeaua de medie, înaltă și foarte înaltă tensiune din Italia, de la aplicarea Directivei 2004/17/CE a Parlamentului European și a Consiliului de coordonare a procedurilor de atribuire a contractelor de achiziții în sectoarele apei, energiei, transporturilor și serviciilor poștale (JO L 186, 20.7.2010, p. 44), considerentul 11.

([2]) În cel mai recent raport al său privind lichiditatea, publicat în 2014, ACM a concluzionat că lichiditatea pieței angro a energiei electrice (de exemplu, volumele mai mari comercializate, volatilitatea redusă a prețului și marja mai mică de licitație) pare că a înregistrat o creștere în perioada 2009-2013. ACM a mai constatat că numărul tranzacțiilor cu produse pentru piața intrazilnică în 2013 a fost de peste două ori mai mare în comparație cu anul 2012.

([3]) Directiva 2014/23/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 26 februarie 2014 privind atribuirea contractelor de concesiune (JO L 94, 28.3.2014, p. 1).

Articolul 2

Prezenta decizie se adresează Regatului Țărilor de Jos.

Adoptată la Bruxelles, 12 decembrie 2017.

Pentru Comisie
Elżbieta BIEŃKOWSKA
Membru al Comisiei